

Sygn. akt I C 1193/20

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2021r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 lutego 2021r. w K.

sprawy z powództwa **(...), INC. z/s w M. V. (USA) (...)**

przeciwko pozwanej **E. K. (PESEL (...))**

o zapłatę

1. umarza postępowanie, co do kwoty 2.353,46zł (dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt trzy złote 46/100),
2. oddala powództwo w pozostałej części.

Sygn. akt I C 1193/20

UZASADNIENIE

W dniu 16 czerwca 2020r. powód (...), INC. z/s w M. V. (USA) (...) S. M. V. C. (...), USA skierował do tut. Sądu, po uprzednim umorzeniu postępowania w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt Nc – e (...), żądanie zasądzenia od pozwanej E. K. kwoty pieniężnej w wysokości 14.462,89zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości 2 – krotności odsetek ustawowych za opóźnienie, które są równe stopie referencyjnej NBP o 5,5 punktów procentowych (odsetki maksymalne za opóźnienie) liczonymi od kwoty 14.132,00zł od dnia 13 października 2019r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności mające wskazywać na jego legitymację czynną, powołując się w tym zakresie na umowę poręczenia i przelew uprawnień oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki łączącej pozwaną z pierwotnym wierzycielem.

W piśmie procesowym z dnia 19 sierpnia 2020r. powód cofnął powództwo w części bez zrzeczenia się roszczenia, tj. co do kwoty 2.353,46zł i wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kwoty 12.109,43 wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości 2 – krotności odsetek ustawowych za opóźnienie, które są równe stopie referencyjnej NBP o 5,5 punktów procentowych (odsetki maksymalne za opóźnienie) liczonymi od kwoty 11.778,64zł od dnia 13 października 2019r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2020r. Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I C 1193/20 zawiesił postępowanie w sprawie, które zostało podjęte postanowieniem tego Sądu z dnia 23 lutego 2021r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 14 czerwca 2019r. pozwana E. K. zawarła z (...) Sp. z o.o. z/s w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

W ramach przedmiotowej umowy (...) Sp. z o.o. z/s w W. przyznał pozwanej do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 8.007,04zł, w tym w części w wysokości 1.500,00zł przelewem na rachunek bankowy i w części w kwocie 6.507,04zł na spłatę innej wierzytelności pieniężnej pozwanej. Ponadto w/w podmiot oznaczył w treści umowy, iż zobowiązanie łączące strony poza należnością pożyczkową obejmuje opłatę przygotowawczą w wysokości 550,00zł oraz prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 6.711,34zł.

Całkowitą kwotę do zapłaty w/w oznaczył w wysokości 16.478,24zł.

Pozwana była zobowiązana do zwrotu kapitału i pozostałych należności pożyczkowych w 150 tygodniowych ratach w okresie od dnia 21 czerwca 2019r. do dnia 29 kwietnia 2022r.

(...) Sp. z o.o. z/s w W. przy zawieraniu opisanego wyżej kontraktu posługiwał się wzorcem umowy.

W dniu 12 października 2019r. (...) Sp. z o.o. z/s w W. wypowiedział pozwanej opisaną wyżej umowę pożyczki.

W dniu 7 marca 2019r. (...) Sp. z o.o. z/s w W. zawarł z powodem (...), INC. z/s w M. V. (USA) umowę poręczenia w celu zabezpieczenia ryzyka niewypłacalności kredytowej klientów, wynikającego z pożyczek udzielonych klientom przez pożyczkodawcę na podstawie umów pożyczek. W ramach tego kontraktu strony przewidziały m.in., że w każdym przypadku udzielenie poręczenia wierzycielowi zostanie potwierdzone potwierdzeniem poręczyciela dostarczonym wierzycielowi przez poręczyciela.

W dniu 5 grudnia 2019r. (...) Sp. z o.o. z/s w W. na podstawie w/w umowy poręczenia wystawił dokument zatytułowany potwierdzenie wpłat kwoty poręczenia przez (...), INC. z/s w M. V. (USA) i zawarł zapis, że poręczyciel spłacił w całości na rzecz wierzyciela należności wynikające z umów wskazanych w dokumencie stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego potwierdzenia wypłaty kwot poręczenia w wysokości wskazanej w kolumnie zatytułowanej „niewypłacalna kwota” oraz w dniu wskazanym w kolumnie zatytułowanej „data subskrypcji”.

W dniu 12 grudnia 2019r. (...), INC. z/s w M. V. (USA) skierował do pozwanej E. K. zawiadomienie o przelewie wierzytelności, z którego treści wynika, że wierzytelność z umowy pożyczki nr (...) została przelana przez (...) Sp. z o.o. z/s w W. na rzecz w/w na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 31 lipca 2019r.

(umowa pożyczki k. 15-23, formularz informacyjny k. 24-35, umowy pożyczki na spłatę k. 36-39, potwierdzenie wykonania operacji k. 40-42, wypowiedzenie umowy pożyczki k. 43, umowa poręczenia k. 44-63, potwierdzenie wpłat k. 64, załącznik nr 1 k. 65-69, zawiadomienie o przelewie wierzytelności k. 83-84)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 232 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc).

Dobór dowodów należy do strony, to ona powinna wskazywać wyłącznie takie, które są dopuszczalne i wiarygodne. Rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia spraw.

Przepis prawa materialnego – art. 6 kc określa na czyje ryzyko idzie nieudowodnienie określonego faktu. Z kolei art. 232 kpc stanowi procesowe narzędzie za pomocą, którego strony mogą osiągnąć skutek w postaci udowodnienia dla

nich korzystnych faktów istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym. Art. 6 kc zawiera normę decyzyjną, pozwalającą ocenić wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc), czemu nie sprostał. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc, art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskabyłaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Należy wskazać, iż powód w żaden sposób nie wykazał, iż doszło do subrogacji ustawowej w wykonaniu umowy poręczenia, czy też, że (...) Sp. z o.o. z/s w W. przeniósł na (...), INC. z/s w M. V. (USA) dochodzoną pozewm wierzytelność w stosunku do pozwanej E. K. z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...). Przy czym okoliczność ta w żaden sposób nie wynika z dokumentów zaofiarowanych przez powoda.

W tym miejscu wymaga wyekspozowania, iż dokumenty pozwu wskazują na dwie podstawy prawne mające upoważniać powoda do dochodzenia od pozwanej spornej wierzytelności.

W pierwszym rzędzie jest to uprawnienie wynikające z umowy poręczenia (umowa poręczenia k. 44-63), a następnie cesja wierzytelności (zawiadomienie o przelewie wierzytelności k. 83-84).

Ustawodawca w kodeksie cywilnym przewidział dwie instytucje prowadzące do zmiany wierzyciela. Pierwsza to jest instytucja przelewu wierzytelności, gdy do zmiany wierzyciela dochodzi w drodze czynności prawnej, umowy zawartej przez wierzyciela z osobą trzecią (art. 509 in. kc). Natomiast druga regulowana treścią art. 518 kc dotyczy wstąpienia osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela tzw. cessio legis – subrogacja ustawowa. Pomiędzy tymi instytucjami występują istotne różnice. Podstawienie w prawa zaspokajanego wierzyciela może być wynikiem umowy, gdy równocześnie następuje spełnienie świadczenia, albo może nastąpić z mocy ustawy w sytuacji przewidzianej przez prawo, gdy z określonymi zdarzeniami ustawa łączy nabycie wierzytelności przez osobę, która spłaca wierzyciela. Podstawienie to ma skutki zbliżone do skutków przelewu o tyle, o ile następuje przejście wierzytelności na nowego wierzyciela. Występują jednakże różnice polegające na tym, że wstąpienie w prawa dotychczasowego wierzyciela następuje li tylko do wysokości w jakiej nastąpiła spłata wierzytelności, zaś w przypadku spłaty tylko części wierzytelności, wierzyciel może wykonywać swe prawa co do pozostałej reszty z pierwszeństwem przed osobą wstępującą w jego miejsce (art. 518 § 3 kc).

Umową poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela do wykonania zobowiązania na wypadek, gdyby dłużnik go nie wykonał – por. art. 876 § 1 kc.

Poręczenie należy do kauzalnych czynności prawnych. Pod pojęciem kauzy (causa) należy rozumieć przyczynę dokonania czynności prawnej. W przypadku czynności prawnej polegającej na poręczeniu przyczyną tą jest zabezpieczenie istniejącego zobowiązania (art. 876 § 1 kc) lub mającego powstać w przyszłości długu (art. 878 § 1 kc). Co ważne udzielenie poręczenia jest zaciągnięciem zobowiązania wobec przyjmującego poręczenie, jednak istotą poręczenia jest zabezpieczenie wierzytelności a nie przyjmowanie z góry założenia, że to poręczyciel będzie spłacać dług a nie dłużnik ze stosunku podstawowego.

Mając zatem na względzie normy wynikające z art. 518 § 1 pkt 1 kpc w zw. z art. 518 § 3 kpc należy stwierdzić, iż powód nie przedstawił żadnego dowodu, z którego wynika, iż jako gwarant wykonał za pozwaną czy to w całości czy w części obowiązek świadczenia pieniężnego. Nie jest przy tym takim dokumentem potwierdzenie wypłaty kwoty poręczenia (k. 64), który stanowi, co najwyżej oświadczenie wiedzy osoby je sporządzającej bez odwołania się do źródłowych dokumentów rachunkowych czy księgowych i które w związku z tym nie wywołuje oczekiwanych tam skutków, w

szczegółności nie potwierdza faktów i nie dowodzi spełnienia świadczenia ze stosunku akcesoryjnego, a jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 kpc, nie jest także dowodem rzeczywistego stanu rzeczy. Przy czym fakt samej zapłaty długu i wysokości wpłaty przez poręczyciela do rąk wierzyciela nie został nawet uprawdopodobniony, a to chociażby wobec tego że powód poza ogólnikowym jednostronnym oświadczeniem wiedzy, nie dołączył żadnego dokumentu, z którego wynika, iż w postaci gotówkowej bądź przelewu przekazał na rzecz uprawnionego z umowy poręczenia jakąkolwiek kwotę pieniężną w wykonaniu niespłaconej przez pozwaną E. K. umowy pożyczki z dnia 14 czerwca 2019r. nr (...), ani z którego wynikałoby, że uprawniony tą kwotę przyjął w poczet zasobów majątkowych, a ponadto załącznik nr 1, do którego następuje odwołanie w cytowanym oświadczeniu stanowi tylko wykaz wierzytelności z niespłaconych pożyczek (k. 65-69). Zatem przedstawione dokumenty nie potwierdzają zdarzenia w postaci wykonania przez gwaranta zobowiązania za pozwaną ani także jego skuteczności i wysokości, w szczególności, że spłata długu stanowi czynność faktyczną, a nabycie wierzytelności na podstawie poręczenia następuje jedynie w granicach zapłaty.

Znamienne jest przy tym, że poręczyciel jako podmiot gospodarczy, którego zasadniczym wykładnikiem działania jest osiąganie zysków ma zapłacić bez żadnego protestu całą wierzytelność pozwanej E. K. wynikającej z umowy pożyczki gotówkowej nr (...), przy uwzględnieniu, że zawiera ona opisane niżej klauzule abuzywne. Powyższe działania poręczyciela pozostaje w sprzeczności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz w opozycji do natury działalności gospodarczej.

W przedstawionych warunkach należy więc uznać że zawarcie umowy poręczenia pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o. z/s w W. było czynnością pozorną, a także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, pomimo że działanie wierzyciela było wprawdzie formalnie zgodne z obowiązującymi przepisami, ale nie da się pogodzić z zasadą rzetelności i lojalności w wykonaniu zobowiązania względem dłużnika ze stosunku podstawowego, bowiem naruszało jego uzasadniony interes (art. 5 i art. 58 § 2 kc).

Powód nie przedłożył też żadnego wiarygodnego dokumentu potwierdzającego przelew tej wierzytelności pomiędzy w/w podmiotami wynikającej z tego konkretnego kontraktu. Nie jest przy tym takim dokumentem zawiadomienie o przelewie wierzytelności (k. 83-84) bez przedstawienia wspomnianej tam umowy przelewu wierzytelności z dnia 31 lipca 2019r. i listy przelewanych wierzytelności obejmującej przedmiotową wierzytelność, wartość tej wierzytelności, przy braku oznaczenia kapitału, odsetek i innych należności. Powyższe poddaje pod wątpliwość nie tylko sam fakt cesji, ale i przedmiot przelewu wierzytelności.

Powód nie wykazał więc następstwa prawnego od pierwotnego wierzyciela pozwanego.

Warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało poprzednikowi prawnemu – por. wyrok SN z dnia 12 lipca 2016r. w sprawie o sygn. akt V CSK 187/06, opubl. L..

Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku oddalającego powództwo (por. wyrok SN z dnia 6 czerwca 1972r. w sprawie o sygn. akt III CRN 30/72, opubl. L.). Sąd nie jest zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1958r. w sprawie o sygn. akt 1 CR 969/57 opubl. L., wyrok SN z dnia 15 września 1967r. w sprawie o sygn. akt III CRN 175/67, opubl. L.).

Ustawodawca w art. 511 kc mówi o „stwierdzeniu” przelewu wierzytelności pismem, tj. odnosi się do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta (por. wyrok s. apel w K. z dnia 8 marca 2005r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1516/04, opubl. OSA 2005/12/44). Ponadto umowa przelewu, regulowana treścią art. 509 i n. kc, jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczania stron tego stosunku,

świadczenia oraz przedmiotu świadczenia (por. wyrok s.apel. w Szczecinie z dnia 25 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 885/13, opubl. LEX nr 1461185).

W przedstawionych warunkach zaniechanie polegające na braku dołączenia dowodów na poparcie przytaczanych okoliczności daje asumpt do uznania, iż przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości, w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda i biernej pozwanej oraz istnienia zobowiązania, jego wysokości i wymagalności w zakresie kapitału i należności ubocznych oraz podstawy faktycznej i prawnej żądania (por. art. 471 kc, 353 kc i art. 354 § 1 kc).

Wobec powyższego nie bez znaczenia pozostaje również chronologia zachowań powoda, który w dniu 31 lipca 2019r. ma dokonać z (...) Sp. z o.o. z/s w W. cesji wierzytelności odnoszącej się do zobowiązania pozwanej, przy czym z istoty instytucji przelewu, a także zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego jest to czynność odpłatna, a następnie w dniu 5 grudnia 2019r. – data subskrypcji (por. potwierdzenie ... k. 64-69, zawiadomienie o cesji k. 83-84) dokonać na rzecz (...) Sp. z o.o. z/s w W. jako gwarant zapłaty długu pozwanej z tytułu łączącej w/w umowy poręczanie.

W przedstawionych warunkach doszłoby zatem wbrew logice do dwukrotnego finansowania nabycia tej samej wierzytelności, co sprzeciwia się istocie zysku z działalności gospodarczej.

Przedstawione powyżej dywagacje należy przełożyć na ocenę posiadania przez powoda w niniejszym postępowaniu atrybutu legitymacji czynnej.

Pozew jest pismem procesowym, które zawiera powództwo, tj. skierowany do sądu wniosek o udzielenie sądowej ochrony prawnej dokładnie określonego żądaniu, uzasadnionemu i skonkretyzowanemu przytoczonymi okolicznościami faktycznymi. Żądanie pozwu jest tzw. roszczeniem formalnym (procesowym), którego treścią jest twierdzenie powoda o przysługującym mu i podlegającym ochronie prawnomaterialnym interesie.

Legitymacja procesowa wskazuje kwalifikację materialną podmiotów prowadzących spór, w tym znaczeniu, że powód jest uprawniony do występowania z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanego, a ten zobowiązany do określonego zachowania się.

W niniejszym postępowaniu powód nie wykazał, że spełnia materialnoprawną przesłankę procesu, która decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości jego twierdzeń, że wymieniony w powództwie stosunek prawny istnieje i co jest jego przedmiotem.

W przedmiotowym postępowaniu nie istnieje możliwości określenia, że w procesie występują w charakterze stron te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu.

Przed oceną merytoryczną sprawy Sąd zawsze z urzędu ustala czy strony występujące w procesie posiadają legitymację, jej brak zawsze skutkuje oddaleniem powództwa bez potrzeby, a dokładniej bez możliwości merytorycznej oceny roszczenia.

Już tylko z przedstawionych względów powództwo podlegało oddaleniu.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, iż jako niezasadne i bezpodstawne, a także naruszające przepisy prawa, w tym prowadzące do obejścia przepisów ustaw należało uznać żądania zapłaty od pozwanej z tytułu umowy pożyczki gotówkowej opłaty przygotowawczej w wysokości 550,00zł i prowizji w wysokości 6.711,34zł, przy kapitale pożyczki w wysokości 8.007,04zł (por. art. 385 i n. kc oraz art. 5 kc i art. 58 § 1 - 3 kc przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2019.1083 – j.t. ze zm.)).

We wskazanej części żądania powoda należy potraktować jako postanowienie nieważne i nieznajdujące uzasadnienia normatywnego, stanowiące klauzule abuzywne, sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Nadużycie prawa podmiotowego traktuje się jako zachowanie rażące i nieakceptowane albowiem klauzula generalna zawarta w art. 5 kc zawiera odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera. Przepis art. 58 kc wyznacza od strony negatywnej ogólne ramy dopuszczalnej treści oraz celów czynności prawnych, natomiast art. 385 i n. kc określa klauzule abuzywności postanowień umownych, tj. takich które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a skutek takiego układu praw i obowiązków dochodzi do rażącego naruszenia interesów konsumenta i godzenia w równowagę kontraktową.

Rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron stosunku umownego.

Działalność windykacyjna to zwykła część działalności każdego przedsiębiorcy oferującego instrumenty finansowe w postaci pożyczek, zaś koszty tej działalności to właśnie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, które to koszty są przerzucane przez tego przedsiębiorcę na konsumenta. Koszty działalności windykacyjnej pokrywane powinny być z odsetek za uchybienia w płatności poszczególnych rat kredytu, na tym polega ryzyko gospodarcze, że nie wiadomo z góry, ilu konsumentów nie będzie spłacało swych pożyczek.

Działalność pośrednictwa finansowego jako część działalności przedsiębiorcy powinna być opłacalna dla tegoż podmiotu, ale też nie naruszać rażąco interesów klienta, poszczególne czynności z zakresu tego pośrednictwa powinny być zaś wycenione realnie, w oparciu o rzeczywistość ponoszone koszty.

Potrzebę zwrotu kosztów pośrednictwa uzasadniona jest tym, że konieczna jest uczciwa rekompensata za ponoszone przez wierzyciela koszty pozyskiwania i umożliwienia dostępu do instrumentów finansowych jakimi są pożyczka czy kredyt.

Możliwość żądania zwrotu kosztów pośrednictwa finansowego przez wierzyciela poza typowymi kosztami wierzyciel winien udowodnić, w tym fakt i zasadność ich poniesienia. Nie może być tu, pomimo istnienia zapisu z art. 36 a ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2019.1083 – j.t. ze zm.), zupełnej dowolności wierzyciela, jeśli chodzi o skalę wydatków poniesionych w celu zaoferowania instrumentów finansowych.

Choć przedsiębiorca może stosować postanowienia wzorca umownego określające zasady odpowiedzialności finansowej konsumenta, to jednak zasady tej odpowiedzialności muszą pozostawać w związku z kosztami i ryzykiem przedsiębiorcy.

Obowiązkiem Sądu jest natomiast zbadanie z punktu widzenia tego kryterium wielkości wydatków poniesionych przez wierzyciela, a której zasądzenia domaga się w procesie, a także konieczność i celowość ich poniesienia.

Konstatując wykładnia zasadności ponoszenia wydatków koniecznych i celowych winna uwzględnić z jednej strony potrzebę ochrony wierzyciela, a z drugiej strony nie można stracić z pola widzenia potrzeby ochrony dłużnika przed takimi działaniami wierzyciela, które prowadziłyby do nadmiernego i nieuzasadnionego okolicznościami sprawy obciążenia kosztami.

Wysokość kosztów pośrednictwa finansowego winna więc uwzględniać interesy obu stron.

Należy wskazać, iż w niniejszej sprawie z uwagi na rodzaj i charakter czynności podjętych przez powoda przy zawieraniu kontraktu z pozwaną ustalona przez niego wysokość opłaty przygotowawczej w wysokości 550,00zł i prowizji w wysokości 6.711,34zł przy ustaleniu kapitału pożyczki w wysokości 8.007,04zł, pomimo że została przyjęta przez pozwaną jest rażąco wygórowana.

W konsekwencji stwierdzić należy, że domaganie się przez powoda zasądzenia od pozwanej kwot pieniężnych w wysokości oznaczonej w pozwie jako opłata przygotowawcza i prowizja jest niezasadne.

Żądanie to nie zostało przez powoda należycie udowodnione i uzasadnione, a ponadto ma w istocie charakter dowolny. Powód nie przedstawił bliższych faktów i dowodów w tym zakresie, a oparł się jedynie o dokument umowy pożyczki, który stanowi wzorzec umowny. Dodać też trzeba, że z materiału dowodowego sprawy nie wynika, aby powód przedsięwziął jakieś ekstraordynaryjne czynności poza typowymi dla tego obszaru działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu wynagrodzenie za udzielenie pożyczki żądane od pozwanej musi być w pewnym przynajmniej stopniu adekwatne do wykonanej pracy ponadstandardowej powoda, przy dalszym założeniu, że była ona celowa.

Dlatego należy stwierdzić, iż żądanie powoda zasądzenia od pozwanej z tytułu tej opłaty przygotowawczej i prowizji należności w jakiegokolwiek wysokości stanowi nadużycie prawa i jest niezgodne z zasadami współżycia społecznego.

Ustalanie tak wygórowanych opłat z tytułu prowizji i innych kosztów, czy też czynności windykacyjnych, prowadzi bowiem do apriorycznego przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej konsumenta (por. wyrok SN z 4 marca 2010r. w sprawie o sygn. akt I CSK 404/09, opubl. L.).

Biorąc pod uwagę powyższe dywagacje, w ocenie Sądu brak było jakichkolwiek podstaw do miarkowania wysokości prowizji należnych powodowi, tym bardziej, co już wskazano powód nie wskazał na żadne obiektywne przesłanki, które stanowiłyby źródło ustaleń w tym zakresie.

Zatem w przedstawionych warunkach każda kwota, która miałaby zostać przyznana powodowi w ramach opłaty przygotowawczej i prowizji byłaby wartością abstrakcyjną i dowolną, a ocena Sądu przy braku dostatecznych danych dotknięta wadą subiektywności i nierealna - por. art. 353 § 1 kc, art. 354 kc, art. 355 kc, art. 471 kc.

O umorzeniu postępowania w części orzeczono na podstawie art. 355 kpc.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.